

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizde 13 Nisan 2026 tarihinde meydana gelen yoğun yağışlar sonrasında ortaya çıkan heyelan, yalnızca bir doğal afetin sonucu olarak değil; aynı zamanda kamu yönetimi, planlama ve denetim süreçlerindeki yapısal eksikliklerin somut bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Yaklaşık 2 milyon metreküplük toprak kaymasının etkisiyle ağır hasar alan Entegre Katı Atık Depolama Tesis'i'nin faaliyet dışı kalması, çevresel altyapının kırılganlığını açığa çıkarmış; kamu kaynaklarının etkin, verimli ve bilimsel esaslara uygun kullanılmadığı yönünde ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Yaklaşık 30 milyon avroluk bir maliyetle, önemli ölçüde Avrupa Birliği hibeleri ve kamu kaynakları kullanılarak hayata geçirilen söz konusu yatırımın, öngörülebilir bir risk olan heyelan karşısında işlevsiz hale gelmesi; yer seçimi, zemin etütleri, mühendislik projelendirme süreçleri ve denetim mekanizmalarının yeterince işletilmediğini göstermektedir. Bu durum, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda açıkça tanımlanan yükümlülüklerin ihlal edildiği yönünde güçlü bir kanaat oluşturmaktadır.

Öte yandan tesisin devre dışı kalmasıyla birlikte yeniden "vahşi depolama" yöntemine dönülmesi ihtimali, çevre politikalarında ciddi bir geriye gidişe işaret etmektedir. Daha da vahimi, kayyım yönetimi altındaki yerel idarenin "çöp bırakacak alan yok" gerekçesiyle atıkları toplamaması, Hakkâri kent merkezi ve 22 mahallede ciddi bir halk sağlığı krizine yol açmıştır. Biriken atıklar; bulaşıcı hastalık riskini artırmakta, kötü koku ve çevresel kirlilik yoluyla yurttaşların yaşam kalitesini doğrudan tehdit etmektedir.

Buna ek olarak, aynı heyelan süreci kentin içme suyu altyapısını da ağır biçimde tahrip etmiş; ana iletim hatlarında meydana gelen kırılmalar ve yer değiştirmeler nedeniyle günlerdir yurttaşlara ya çamurlu su verilmekte ya da bazı mahallelere hiç su ulaştırılamamaktadır. Bu durum, temel bir insan hakkı olan temiz suya erişimin engellendiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Yaşananlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde; Hakkâri’de yalnızca bir altyapı sorunu değil, aynı zamanda demokratik yerel yönetim mekanizmalarının devre dışı bırakılmasıyla derinleşen bir “hizmet krizi” söz konusudur. Yerel iradenin ortadan kaldırıldığı bir yönetim modelinde, hesap verebilirlik, şeffaflık ve halk odaklı hizmet üretimi ciddi biçimde zayıflamış; bunun bedelini ise doğrudan yurttaşlar ödemektedir. Kentte yaşamın olağan akışı kesintiye uğramış; ulaşım, sağlık ve temel belediye hizmetlerinde ciddi aksamalar meydana gelmiştir.

Bu çerçevede, ortaya çıkan tablonun yalnızca teknik bir arıza olarak değil; yönetsel sorumluluk, kamu zararı ve halk sağlığını tehdit eden bir ihmal zinciri olarak ele alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri’de biriken atıklar ve kirli su nedeniyle ortaya çıkan halk sağlığı risklerine ilişkin epidemiyolojik bir değerlendirme yapılmış mıdır?
2. Bölgede artış gösteren enfeksiyon, salgın veya su kaynaklı hastalık vakaları var mıdır? Varsa sayısal veriler nelerdir?
3. Risk altındaki mahallelerde mobil sağlık hizmetleri veya sahra tipi sağlık destekleri sağlanmış mıdır?
4. Yurttaşlara temiz içme suyu temini için alternatif çözümler (su tankerleri, paket su dağıtımı vb.) devreye alınmış mıdır?
5. Atık birikimi nedeniyle oluşan vektör (sinek, haşere vb.) artışına karşı hangi ilaçlama ve koruyucu sağlık önlemleri uygulanmaktadır?
6. Sağlık kuruluşlarının bu krizden etkilenme durumu nedir? Su kesintileri sağlık hizmetlerini aksatmış mıdır?
7. Kriz süresince çocuklar, yaşlılar ve kronik hastalar gibi kırılgan gruplara yönelik özel bir sağlık programı uygulanmakta mıdır?
8. Su kalitesine ilişkin düzenli analizler yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa sonuçlar kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
9. Halk sağlığının korunması için yerel yönetimlerle koordinasyon nasıl sağlanmaktadır?
10. Bu tür afetlerde hızlı müdahale için özel bir “halk sağlığı acil eylem protokolü” mevcut mudur, uygulanmış mıdır?